

Alvik den 27 maj 2019

Yttrande över promemorian Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige

Diarienummer Ku2018/02102/DISK

Sveriges kristna råds yttrande

Sveriges kristna råd *tillstyrker* utredarens förslag. Inledningsvis vill vi kort presentera det övergripande teologiska sammanhanget för vårt yttrandes slutsatser.

Teologisk utgångspunkt för Sveriges kristna råds yttrande

Den internationella ekumeniska rörelsen som Sveriges kristna råd är en del av har en mycket tydlig koppling till engagemang för och främjande av mänskliga rättigheter. Kyrkornas världsråd (KV) 70-årsjubileum år 2018 sammanföll med 70-årsfirandet av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. KV bidrog aktivt till utarbetandet av artikel 18 som handlar om religionsfrihet och trosfrihet.¹ Den ekumeniska rörelsen har därefter deltagit i Människorättsrådet med tron att människor i marginalerna behöver befinna sig i centrum av samtalen. Sveriges kristna råd (SKR) har som trosbaserad aktör länge arbetat för mänskliga rättigheter; att utifrån en teologisk grundsyn främja värdighet och respekt i relation till alla människor. Människans värde innebär att varje människa har en värdighet, ett absolut värde som inte får kränkas. SKR:s arbete med mänskliga rättigheter återspeglas i dokumentet *Människors värde och värdighet: om kristen människosyn*. Skriften inkluderar ämnen såsom livets slut, migration, våld och ickevåld samt bemötande av utsatta människor i olika situationer. Ett annat viktigt dokument i sammanhanget är *En kyrka för alla: ett dokument om kyrkornas arbete med frågor om funktionshinder*.

Bedömning

Sveriges kristna råd välkomnar föreslaget att inrätta en nationell institution för främjande och uppföljning av genomförandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige. Civilsamhällets företrädare har länge efterfrågat detta. Det är angeläget att regeringen också föreslår att en oberoende nationella mekanism inrättas för att främja, skydda och

¹ Kyrkornas världsråd, ”70th Anniversary of the Universal Declaration of Human Rights”. Se <https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/central-committee/geneva-2018/70th-anniversary-of-the-universal-declaration-of-human-rights/view>

Postadress

Sveriges kristna råd
Box 140 38
167 14 Bromma

Besöksadress

Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg, Bromma
Stockholm

Telefon: 08-453 68 00

E-post: info@skr.org

Webb: www.skr.org

Twitter: @SvKristnaRad

Bankgiro: 58 34-8756

Org.nr: 817603-0735

övervaka genomförandet av artikel 33.2 FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, eftersom det redan gått över tio år sedan Sverige ratificerade konventionen.

Sveriges kristna råd anser att inrättandet av en ny myndighet skulle stärka kontinuiteten i statens arbete att säkerställa genomförandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige. Idag tenderar regeringens arbete att vara mer knuten till de cykliska övervakningsmekanismerna i respektive konvention för de mänskliga rättigheterna. Förslaget ger också förutsättningar för fördjupad analys av de hinder och utmaningar som fortfarande finns i genomförandet av mänskliga rättigheter. Det är mycket positivt att civilsamhällets erfarenheter och sakkunskap inom mänskliga rättigheter lyfts fram tydligt i förslaget. Inrättandet av en institution skulle innebära att det tillkommer en kvalificerad statlig dialogpartner för det civila samhället i dessa frågor, vilket bedöms vara mycket positivt. Det ger förutsättningar för en kontinuerlig och långsiktig dialog i frågorna. Inrättandet av en ny institution skulle också ge möjlighet att i högre grad fånga upp Sveriges efterlevnad av skyldigheter som bygger på sedvanerättslig utveckling av mänskliga rättigheter, vilket inte nödvändigtvis hanteras av övervakningsmekanismerna för de olika konventionerna eftersom dessa fokuserar på konventionsåtaganden. Sveriges kristna råd anser också att förslaget skulle stärka barns rättigheter.

Enligt Sveriges kristna råd vill särskilt betona behovet av att se hur religions- och övertygelsefriheten efterlevs och kan främjas i Sverige.² SKR:s presidium mötte förra året utrikesministern Margot Wallström för att diskutera hur denna kan stärkas.³ Religionsfrihet relaterar till den enskildes vardagsliv på ett konkret sätt, till exempel när det gäller rätten att be, att bära religiös klädsel eller att följa en viss diet. Även de kollektiva dimensionerna av religions- och övertygelsefriheten är av stor betydelse för den enskildes möjligheter att utöva sin religion eller övertygelse. Det finns tyvärr många exempel på våld, hot, diskriminering på arbets- och bostadsmarknaden och negativa attityder till byggande av gudstjänstlokaler relaterat till etnisk och religiös identitet. Den låga kunskapen om religions- och övertygelsefrihetens innebörd och betydelse bidrar till att människor inte känner till sina och andras rättigheter, och ibland inte värdesätter eller respekterar andra medborgares rättigheter. Det är, menar vi, av stor vikt att öka kunskapen om och förståelsen för religions- och övertygelsefrihet för att förhindra diskriminering och trakasserier och för att förebygga en politisering av religion.⁴ Vi ser det därför som värdefullt att det under 3.1.3 betonas att företrädare för olika religiösa inriktningar ska vara företrädade i arbetet med främjande och skyddandet av mänskliga rättigheter.

Texten under avsnittet *bedömning* överensstämmer i delar med det yttrande som avgivits av vår medlemskyrka Svenska kyrkan.

För Sveriges kristna råd

² Enligt Pew research centre hamnar Sverige år 2016 på en icke så smickrande plats 15 av 45 länder i Europa i mätningen "social hostilities index" och 19 av 45 länder i mätningen "government restrictions index" för religionsfrihet vilket innebär relativt stora begränsningar av religionsfriheten i ett europeiskt perspektiv.

³ <https://www.skr.org/kyrkoledare-samtalade-om-religionsfrihet-med-margot-wallstrom/>

⁴ <https://www.skr.org/skr-lanserar-nytt-material-om-religionsfrihet/>

Postadress

Sveriges kristna råd
Box 140 38
167 14 Bromma

Besöksadress

Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg, Bromma
Stockholm

Telefon: 08-453 68 00

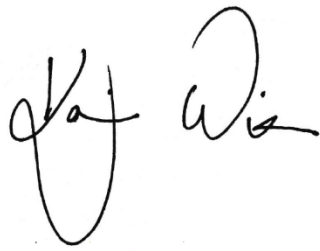
E-post: info@skr.org

Webb: www.skr.org

Twitter: @SvKristnaRad

Bankgiro: 58 34-8756

Org.nr: 817603-0735

Karin Wiborn, generalsekreterare

Handläggare: Jakob Evertsson, tel 08 453 68 27 jakob.evertsson@skr.org

Sveriges kristna råd (SKR) består av 27 medlemskyrkor och 3 observatörer. Dessa 30 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige. Med grund i kristen tro är kyrkorna i Sverige, liksom runt om i världen, engagerade i frågor som rör människors liv, värdighet och rättigheter. Kyrkorna i Sverige har stora kontaktytor med människor i olika livssituationer. Frågor om människors villkor aktualiseras i olika sammanhang, inte minst bland de människor som migrerat till Sverige. Flera av kyrkorna i Sveriges kristna råd har stor kontaktyta i det sammanhanget. Kyrkorna i SKR vill samverka med andra samhällsaktörer för ett välkomnande och inkluderande samhälle där människors rättigheter och värdighet värnas.

Postadress

Sveriges kristna råd
Box 140 38
167 14 Bromma

Besöksadress

Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg, Bromma
Stockholm

Telefon: 08-453 68 00

E-post: info@skr.org

Webb: www.skr.org

Twitter: @SvKristnaRad

Bankgiro: 58 34-8756

Org.nr: 817603-0735